

Beleidskader Padel Beuningen

Aanleiding

In de gemeente Beuningen heeft de tennisclub De Linden (TC De Linden) in 2019 2 outdoor padel gerealiseerd. In mei 2022 maakte de vereniging de ambitie kenbaar om 3 extra padelbanen aan te leggen. Naar aanleiding van klachten van omwonenden heeft de gemeente een geluidsonderzoek laten uitvoeren en daaruit blijkt dat het geluidsniveau aan de gevel van de aangrenzende woningen met name in de avond te hoog is. Dit betekent dat de vereniging maatregelen moet nemen om weer aan de normen te voldoen. De geluidsnormen zijn verschillend voor overdag, de avond en de nacht. Het niveau is in de avond te hoog. Met de populariteit van padel én de overlast heeft het gemeentebestuur behoefte aan een beleidskader die antwoord geeft op vragen zoals:

- Wat is het beleid van de gemeente bij aanleg en renovatie van padelbanen?
- Hoe gaat de gemeente om met padel en geluidsoverlast?
- Wat is het beleid van regio gemeenten bij padel?
- Wil de gemeente meewerken aan verplaatsen van tennisverenigingen die vanwege geluidsoverlast geen of beperkt padelbanen kunnen realiseren en in gebruik nemen?

De sportraad Beuningen en de tennisverenigingen zijn betrokken bij het tot stand komen van dit beleidskader padel.

Padel: snelst groeiende sport

Padel is een racketsport en heeft veel weg van tennis en squash. Padel wordt gespeeld in een omsloten veld, of kooi, waarbij ook via de wanden mag worden gespeeld. Het wordt voornamelijk met vier spelers gespeeld, waarbij een bal, gelijkend op een tennisbal, met een racket over een net gespeeld dient te worden. Padel is de snelst groeiende sport ter wereld en dit is vooral in Europa goed terug te zien. De afgelopen jaren is het aantal padelbanen in Nederland snel gegroeid. Padel is vooral populair geworden door zijn eenvoud. Het is gemakkelijk te leren voor spelers van alle leeftijden. Een andere reden achter de populariteit van padel is het sociale aspect. Omdat de padelbaan veel kleiner is dan de tennisbaan, is de afstand tussen de spelers ook kleiner en is er meer sociaal gesprek. Padel is fysiek minder belastend dan vergelijkbare sporten. De groei van padel in Nederland wordt ook weerspiegeld in de manier waarop de sport wordt geïntegreerd in de Nederlandse sportcultuur. Steeds meer mensen, zowel jong als oud, ontdekken de sport en waarderen de sociale en competitieve aspecten ervan. Padel wordt ook gezien als een manier om fit te blijven en een gezonde levensstijl te bevorderen.

Op dit moment zijn er in Nederland ongeveer 1.700 padelbanen. Er worden nog ongeveer 400 nieuwe banen verwacht te komende tijd. Van de 1.700 padelbanen wordt meer dan de helft (ongeveer 900) van de banen geëxploiteerd door verenigingen. De andere ongeveer 800 banen worden geëxploiteerd door zelfstandige (commerciële) centra. 70% van de padelbanen zijn buiten en ongeveer 30% van de padelbanen zijn binnen/overdekt. Op dit moment telt Nederland meer dan 30.000 actieve padelers. In 2024 verwacht de bond 140.000 padelers. Volgens de bond stijgt het aantal padelers harder dan het aantal tennisspelers.

Padel valt sinds 2020 volledig onder de KNLTB. De KNLTB heeft padel omarmd en geïntegreerd binnen de bond en competities en ziet padel als een aanvulling op het huidige activiteiten aanbod van een tennisvereniging. De aanleg van de banen zorgt voor een toename van het aantal leden bij tennisverenigingen. Ook de samenstelling van het ledenbestand wordt door padel versterkt. Tennisverenigingen hebben (of hadden) een vergrijzend ledenbestand. Padel trekt ook jongeren aan en dat is gunstig voor de ledensamenstelling van tennisverenigingen.

Padel in Beuningen

In de gemeente Beuningen zijn 4 tennisverenigingen. Alleen TC De Linden beschikt over 2 padelbanen. In de regio zijn op diverse locaties padelbanen. In Wijchen zijn 7 padelbanen bij drie tennisverenigingen. In Elst heeft 1 tennisvereniging 2 banen en in Nijmegen zijn meer dan 20 padelbanen (gerealiseerd of in planvorming).

Padel en gemeentelijk sportbeleid / sportakkoord

De belangrijkste functie van sport is gelegen in het plezier dat mensen er aan beleven. Daarnaast levert sport een belangrijke bijdrage aan de doelen van ons WMO beleid. Sport draagt bij aan de maatschappelijke verbondenheid en betrokkenheid van inwoners. We faciliteren onze inwoners door het beschikbaar stellen van binnen- en buitensportvoorzieningen tegen gesubsidieerde tarieven en zetten actief in op het bevorderen van sport- en beweegdeelname van met name de inwoners die nog niet of onvoldoende sporten c.q. bewegen. De ambities uit de nota "Beuningen beweegt" behouden hun aandacht in deze nieuwe nota. De ontwikkeling van open, vitale sportorganisaties staat in deze nota meer centraal. Padel is bij uitstek een voorbeeld van veranderingen in sportgedrag. En padel is voor tennisverenigingen (of andere sportverenigingen) een kans om te vitaliseren: om sportaanbod te verbreden dat voorziet in een behoefte en daarmee nieuwe leden aan te trekken.

In het Beunings sportakkoord hebben we het volgende opgenomen: Verenigingen hebben geen winstdoestelling, werken veel meer met vrijwilligers en voor verenigingen geldt doorgaans een maatschappelijk (gesubsidieerd) grondtarief. *Andere onderdelen van het Beunings Sportakkoord zijn:*

- *Verzorgen van een duurzame sportinfrastructuur om een leven lang sporten en bewegen te bevorderen*
- *Aanbieders van sport- en beweegvoorzieningen toekomst bestendig te maken;*
- *Een positief sportklimaat, dat veilig, eerlijk en zorgeloos is verzorgen;*
- *Een leven lang sporten en bewegen begint bij de jeugd.*

Richtlijn 1

Voor de gemeente Beuningen is padel een welkome aanvulling van het sportlandschap, mits ruimtelijk en fysiek (geluid) passend.

Padel en geluidsoverlast

De populariteit van padel heeft ook een keerzijde; geluidsoverlast voor omwonenden en rechtszaken. Geluidsoverlast bij padelbanen was eerder niet voorzien en is in de loop van de tijd pas aan het licht gekomen.

Het complex van een tennis- of sportvereniging of commerciële uitbater wordt vanuit de milieuwetgeving (Wet milieubeheer en Wet ruimtelijke ordening) gezien als een inrichting. Voor een inrichting worden vanuit die milieuwetgeving eisen gesteld aan diverse milieuaspecten waaronder het aspect geluid. Als er padelbanen worden aangelegd op een locatie waar volgens het bestemmingsplan al sportactiviteiten zijn toegestaan, dan is – naast de Omgevingsvergunning bouw (de kooi is immers een bouwwerk) – ook een melding volgens het Activiteitenbesluit noodzakelijk voor het gebruik van de banen. Is een wijziging van het bestemmingsplan of een ander ruimtelijk besluit noodzakelijk om de padelbanen mogelijk te maken, dan zal ook een toets vanwege de Wet ruimtelijke ordening uitgevoerd moeten worden.

In het Activiteitenbesluit zijn regels vastgelegd voor geluidsniveau en lichthinder van inrichtingen. Voor de avonden gelden strengere normen dan overdag.

Begin 2023 is de Handreiking 'padel en geluid' opgesteld¹. De Handreiking is niet alleen bedoeld als leidraad voor initiatiefnemers, maar zeker ook voor gemeenten en omwonenden. De Handreiking sluit aan bij de in Nederland toepasselijke richt- en grenswaarden voor geluid en vervangt dus niet de huidige wet- en regelgeving.

In de Handreiking is het invloedsgebied bepaald: het gebied waar op basis van ervaringscijfers sprake kan zijn van overschrijding van de geluidsnormen. Voor 2 padelbanen is dat 100 meter in een gemengd gebied (wonen/bedrijvigheid) en 160 meter in een rustige woonwijk of landelijk gebied. Bij 4 padelbanen is het invloedsgebied in de Handreiking bepaald op 130 meter (gemengd gebied) respectievelijk 210 meter (rustige woonwijk of landelijk gebied).

De daadwerkelijke inpasbaarheid van padelbanen is en blijft altijd maatwerk. Er is geen keiharde grens te noemen binnen of buiten het invloedsgebied of een initiatief wel of niet akoestisch inpasbaar is. Er dient, indien een locatie nabij woningen is gelegen, altijd gedetailleerd akoestisch onderzoek plaats te vinden om daadwerkelijk te kunnen bepalen of het inpasbaar is. Ook adviseert de Handreiking om altijd vroegtijdig in overleg te gaan met betrokkenen (initiatiefnemers, gemeenten en omwonenden).

Richtlijn 2

Bij een aanvraag voor realisatie van padelbanen in de openlucht is akoestisch onderzoek voor de gemeente noodzakelijk. Het akoestisch onderzoek is een verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer.

Wel of niet investeren in Padel als buitensportvoorziening

Eind jaren '90 heeft de gemeenteraad van Beuningen ingestemd met de privatisering van buitensportvelden, waaronder ook de tenniscomplexen. De buitensportaccommodaties zijn voor een periode in eigendom overgedragen aan verenigingen en stichtingen en de hiermee gepaard gaande taken en verantwoordelijkheden. De gemeente blijft eigenaar van de ondergrond. Afgesproken is dat de vereniging/stichting verantwoordelijk is voor de exploitatie en het volledige onderhoud van de accommodatie. De gemeente is verantwoordelijk voor de vervanging van de speelvelden. Op dit moment is dat bij tennis, voetbal, hockey en korfbal. We gaan bij buitensportvoorzieningen uit van een voorziening die minimaal nodig is om officieel wedstrijd sport op het laagste niveau uit te kunnen oefenen). Indien een vereniging de wens uitspreekt om een betere voorziening wordt hieraan gehoor gegeven als de vereniging de meerkosten volledig voor haar rekening neemt. Daar waar sportverenigingen medewerking van de gemeente vragen als het gaat om het verkrijgen of vergroten van eigen accommodaties, zal vooral gekeken worden naar het aanbod van bestaande ruimtes als alternatief. Een ander belangrijk uitgangspunt hierbij is de financiële draagkracht van de vereniging die nodig is om deze behoefte te kunnen realiseren.

De padelbanen bij TC De Linden zijn door de vereniging zelf gefinancierd. Tennis als buitensport wordt in Nederland bijna altijd via verenigingen aangeboden. Bij padel is dat anders en zijn het zowel tennisverenigingen als commerciële aanbieders die padel aanbieden. De tarieven voor padel bij commerciële exploitanten liggen hoger dan bij de verenigingen. Voor onbeperkt tennis en padel betaal je bij TC de Linden als senior lid €162 per jaar en als junior lid €83 per jaar. Bij een commerciële indoorbaan betaal je ongeveer €7,50 per persoon per uur.

Landelijk, maar ook in de regio financieren veruit de meeste tennisverenigingen zelf de investeringen als zij padelbanen aanleggen. Hierbij moet worden opgemerkt dat de gemeente Beuningen één van de eerste gemeente is die aan de slag is gegaan met een beleidskader voor padel. Enkele gemeente in de regio hebben aangegeven dat zij hier ook over aan het nadenken zijn en het uitgangspunt gewijzigd kan worden.

¹ de Taskforce bestaand uit: Sportkoepel NOC*NSF, de KNLTB, Vereniging van Padelbaanbouwers Nederland, Vereniging Sport en Gemeenten, Nederlandse Stichting Geluidshinder, Sportinnovator en Van dB Advies geluid en trillingen.

Heumen	Op dit moment is er één tennisvereniging met een initiatief voor 2 padelbanen. De gemeente wil borg staan voor de lening.
Berg en Dal	Er zijn een aantal tennisverenigingen met het idee om padelbanen aan te leggen. Is nog niet van de grond gekomen in het kader van geluid of bezwaren in de buurt.
Nijmegen	Er zijn verschillende tennisverenigingen met padelbanen. De gemeente werkt ruimtelijk gezien mee door bijvoorbeeld verruimen/uitbreiden van opstalrecht. Daarnaast zijn er ook commerciële padelbanen in de gemeente hier heeft de gemeente alleen een planologische rol. Gemeente Nijmegen staat wel garant voor een lening om banen te kunnen financieren.
Wijchen	Alle tennisverenigingen hebben eenmalig een investeringssubsidie ontvangen voor de aanleg van padelbanen.

Hoewel er overwegingen zijn om financiering van padel volledig bij de verenigingen te laten (komt landelijk vaak maar niet altijd voor en er zijn commerciële partijen die padel aanbieden), zijn er ook overwegingen om vanuit de gemeente wel te investeren in padelbanen. De komst van padelbanen bij tennisvereniging levert een positieve bijdragen voor het sport- en beweeggedrag van onze inwoners. Voor veel tennisverenigingen is padel een kans op vitalisering (meer leden en ook jongere leden). Het aanbod van commerciële partijen is vaker in grotere gemeenten en het gaat ook meestal om indoorbanen. Het zorgt ervoor dat padel betaalbaar, laagdrempelig en op korte afstand bereikbaar is.

De gemeente neemt voor padel zoals ook bij de andere buitensporten (tennis, voetbal, hockey en korfbal) de volledige kosten van de aanleg van de banen voor haar rekening. Voor de vitalisering van tennisverenigingen en de welkome aanvulling van het sportlandschap is padel voor de gemeente dusdanig belangrijk, dat ze bij aanleg wil investeren. Een voorwaarde is dat de tennisvereniging ook een beroep doen op andere mogelijke subsidies zoals de subsidieregeling van het Rijk 'Stimulering Bouw en onderhoud van Sportaccommodaties' (BOSA). Met deze subsidie kan de vereniging een bijdrage ontvangen van maximaal 20% van de investeringskosten (inclusief btw) van de banen. Als de vereniging deze subsidie ontvangt wordt deze in mindering gebracht op de bijdrage van de gemeente. Commerciële partijen komen niet in aanmerking voor financiële ondersteuning door de gemeente.

Richtlijn 3

De gemeente bekostigt de volledige aanleg van padelbanen bij de tennisverenigingen, mits de gemeenteraad bij een eerstvolgende begrotingswijziging de middelen voor de investering beschikbaar heeft gesteld. De gemeente bijdrage is bedoeld voor:

- *padelbanen die de huidige tennisverenigingen zelf exploiteren (dus niet verhuren of de exploitatie uitbesteden aan een commerciële partij) en waarvan de gemeente eigenaar is van de ondergrond;*
- *het beleid van de gemeente is dat overcapaciteit² van tennisbanen in beginsel wordt gebruikt voor de aanleg van padelbanen (mits dit ruimtelijk/akoestisch mogelijk is). In de toekomst als er tennis- of padelbanen vervangen moeten worden dan wordt gekeken naar de totale benodigde capaciteit van de vereniging. Als er dan overcapaciteit is dan wordt er geen investeringsbijdrage beschikbaar gesteld voor de banen die op basis van de capaciteit niet nodig zijn.*
- *een tennisvereniging kan bij minimaal 100 leden in aanmerking komen voor een investeringsbijdrage van maximaal 2 padelbanen. Bij meer dan 300 leden dan kan de tennisvereniging in aanmerking komen voor een investeringsbijdrage van maximaal 3 padelbanen.*
- *de gemeentelijke bijdrage is alleen bedoeld voor de aanleg van buitenbanen padel en niet voor eventuele geluidsschermen en halconstructies. De kosten voor exploitatie, onderhoud en geluid reducerende maatregelen zijn voor de vereniging.*

Een tennisvereniging met minimaal 100 leden komt in aanmerking voor 2 padelbanen omdat er 2 padelbanen nodig zijn om competitie te kunnen spelen. Als de vereniging meer dan 300 leden heeft dan kan de tennisvereniging in aanmerking komen voor een bijdrage van maximaal 3 padelbanen, omdat de behoefte voor padel bij deze vereniging groter zal zijn. Er wordt een maximum gesteld van 3 padelbanen omdat het nog

² De beoordeling van overcapaciteit gebeurt door de gemeente op basis van de KNLTB richtlijnen

de vraag is hoe de sport zich binnen de gemeentegrenzen zal ontwikkelen met de komst van extra banen in korte tijd. Over 4 jaar wordt het padel beleid geëvalueerd en zal ook deze richtlijn opnieuw tegen het licht worden gehouden

Wel of niet verplaatsen van tennisverenigingen

Bij TC De Linden is padel in de openlucht in de avonduren op dit moment niet mogelijk, omdat het geluid de grenswaarden overschrijdt. De vraag is in hoeverre de gemeente wil meewerken aan verplaatsen van tennisverenigingen?

Het verplaatsen van tennisverenigingen is financieel ingrijpend. Het gaat niet alleen om de aanleg van tennisbanen, maar ook om een clubhuis, parkafscheiding, een parkeervoorziening, groensingels, ontsluiting op de openbare weg, mogelijke grondverwerving et cetera. In beginsel gaan we daarom niet over tot een verplaatsing om enkel padel mogelijk te maken. Dit kan een mogelijkheid zijn wanneer er andere belangen en/of perspectieven op de betreffende locatie aan de orde zijn.

Richtlijn 4

In beginsel zal de gemeente tennisverenigingen niet verplaatsen om padel mogelijk te maken. Alleen vanuit andere belangen en/of perspectieven kan verplaatsing aan de orde komen.

Uitbreiding tenniscomplexen voor padel

Richtlijn 5

Bij verzoeken voor uitbreiding van tenniscomplexen zal de gemeente deze toetsen op basis van het ruimtelijk beleid en capaciteit van de tennisbanen. Bij overcapaciteit kan overwogen worden om de accommodatie uit te breiden, wanneer dat nodig is om de padelbanen geluidstechnisch inpasbaar te maken.

Bijlage 2 Kostenraming tennisbaan versus padelbaan

Er is een kostenberekening gemaakt voor de renovatie en realisatiekosten van een tennisbaan en realisatie van een padelbaan. Onderstaand zijn de renovatie en realisatiekosten per baan weergegeven. De berekening is gebaseerd op baanblokken van twee banen en we zijn bij het prijsniveau uitgegaan van meerdere banen. De prijzen zijn inclusief 10% onvoorziene kosten en 10% VAT-kosten (Voorbereiding, Administratie en Toezicht). De prijzen zijn exclusief locatie gebonden kosten.

De kosten voor vervanging toplaag/ renovatie huidig tennisbaan
Zandkunstgras € 30.000,00 per baan exclusief btw.

De kosten voor de aanleg van een nieuwe kunstgras tennisbaan.
Zandkunstgras € 75.000,00 per baan inclusief verlichting, exclusief btw.

De kosten voor de aanleg van een nieuwe padelbaan.
€ 75.000,00 tot € 90.000,00, inclusief verlichting, exclusief btw